

Smlouvy o obchodním zastoupení a smlouvy distributorské, jejich konstrukce, realizace a řešení sporů z nich

Přednáška pro kurs

Praxe mezinárodního práva soukromého a obchodního

Brno, PrF MU, 31. října 2006

Nepřímé dodávky

- Jsou zajišťovány různou formou:
 1. Obchodní zastoupení
 2. Distributorská smlouva
 3. Nesamostatný zástupce (zaměstnanec)
 4. Hybridní formy
- Proto je vždy nutné udělat maximum pro seznámení se s prostředím

Činnost ICC

- Mezinárodní obchodní komora v Paříži (International Commercial Chamber, ICC) se snaží vyrovnat deficit neexistující jednotné úpravy
- Vydala:
 1. Vzorovou smlouvu o obchodním zastoupení
 2. Vzorovou smlouvu distributorskou

Právní regulace

- Vnitrostátní právo ... (podrobněji později)
- Komunitární právo – směrnice EHS č. 86/653
- 1978 – návrh Haagské úmluvy o právu rozhodném pro smlouvy o zprostředkování a zastoupení (kolizní)
 - a) vnitřní vztahy – volba, nebo sídlo zástupce
 - b) vnější vztahy – sídlo zástupce, lex loci actus
- 1983 – návrh Ženevské úmluvy o zastoupení při mezinárodní koupi zboží (přímá); pouze „vnější“ vztahy

Charakteristika

Obchodní zastoupení

- ekonomická samostatnost zástupce
- rovnost zástupce a zastoupeného
- úplatnost zastoupení (provize)
- předmět transakce zůstává ve vlastnictví zastoupeného až do předání zákazníkovi
- výkon činnosti zpravidla jen pro jednu stranu

Distribuce

- ekonomická samostatnost distributora
- rovnost výrobce a distributora
- neúplatnost distribuce
- předmět transakce se stává vlastnictvím distributora a ten je prodá zákazníkovi
- výkon činnosti zpravidla pro více stran

Vznikající vztahy

- U obchodního zastoupení je třeba rozlišovat **tři roviny** vztahů:
 1. vztah mezi zástupcem a zastoupeným
 2. vztah mezi zastoupeným a třetí osobou
 3. vztah mezi zástupcem a třetí osobou
- Obdobně je tomu i u distribuce
- Často se směšují, přitom mají samostatný právní život! Viz schémata.

Co by měla smlouva obsahovat

- Autentický text smlouvy
- Individuální definice obchodního zastoupení/
distribuce
- Doba trvání závazku
- Vymezení smluvního území a výhradnosti
- Náhrada nákladů za činnost zástupce/distribuce
- Provize (pouze o. z.)
- Odpovědnost za solventnost zákazníků
(možnost sjednání tzv. delcredere)

Výhradnost/nevýhradnost

- Zastoupení lze sjednat:
 1. výhradní
 2. nevýhradní
 3. polovýhradní (jednostranně výhradní)
- Výhradnost lze vázat na:
 1. území
 2. osoby

Uvedení na trh či registrace

- Tento významný požadavek podstatně ovlivňuje realizaci obchodu v zemi, na jejímž území jedná zástupce/distributor
- Smluvně lze zmocnit zástupce/distributora, v takovém případě uvádí na trh v příslušné zemi fakticky on
- Finančně je tato činnost náročná, proto je třeba uvažovat o náhradě nákladů

Na co se zeptat partnera

- je-li omezena v jeho státě volba práva
- je-li k zastoupení/distribuci vyžadován souhlas státní autority
- je-li v jeho státě omezen způsob zániku smlouvy
- jaké jsou podmínky uvedení výrobku na trh v jeho zemi

... záruky v této oblasti je pak třeba ošetřit ve smlouvě